Vasárnap
1945 február 25

Ára 50 fillér

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | MINDENT A GYŐZELEMÉRT! | 45. SZÁM

Vásárhelyi János református püspök a szovjet-román-magyar szellemi együttmüködésről

Február 11-én az ARLUS — a Szovjetunió barátainak romániai egyesülete — kolozsvári alakuló gyülésén az erdélyi református egyház püspöke, Vásárhelyi János, nagyjelentőségü beszédet mondott a szovjet-román-magyar kulturális összefogásról, méltatva a Szovjetunió tudományos törekvéseit s ama politikáját, mely lehetővé teszi az erdélyi népek testvéri találkozását. Az egyház és a társadalom demokratikus viszonya szempontjából is tanulságos beszédet teljes egészében közöljük abból az alkalomból, hogy az ARLUS kolozsvári szervezete a következő hét folyamán megkezdi müködését.

Igen Tisztelt Nagygyülés! Kötelességemnek tartom, hogy köszönetemet fejezzem ki azért a bizalomért, amelylyel a többi egyházak püspökei között engem is a szép kulturmisszió betöltésére hivatott egyesülés tiszteletbeli elnökévé megválasztottak. Ugy találom, hogy főként négy kiemelkedő szempont figyelembevétele teszi kötelességévé minden itt élő egyháznak, hogy ez egyesület munkáját előmozditsa és tevékenységében a megnyiló lehetőségek és alkalmak között részt vegyen.

Először is hálával kell fogadnunk, hogy végre elhárulnak azok az akadályok, amelyek eddig szinte teljesen lehetetlenné tették számunkra, hogy a hatalmas szovjetbirodalom életét, szociálpolitikai alkotásait és kulturális munkásságát közvetlenül megismerhessük. Köszönettel kell fogadnunk, hogy a hatalmas birodalom életének irányitói nemcsak megnyitják és biztositják a megismerés lehetőségeit, hanem segitik is és előmozditják a kölcsönös megismerés munkáját. Ismétlem, az egyházaknak hálával kell fogadniok ezt a lehetőséget és a nyujtott kedvező alkalom felhasználásával elől kell járniok.

Az egyházak előtt ott van a legszentebb könyv, a biblia, ezzel az örökre irányt szabó kijelentéssel: „Megismeritek az igazságot és az igazság szabadokká tesz titeket!" Ennek az egyesületnek munkája alkalmat ad a mosterségesen terjesztett homály és félreismerés eloszlatására, hogy az igazság tiszta világosságának fénye mellett az egyházak is eleget tehessenek és követhessék az apostoli intelmet: „Mindeneket megvizsgáljatok és ami jó, azt megtartsátok!" A hatalmas szovjetbirodalomnak diesőségére szolgál, hogy nemcsak nem gátolja, hanem elmozditani kivánja ezt a lehetőséget. Az egyházak mulasztást követnek el magukkal szemben, ha az igazság megismerésében közönyösöknek mutatkoznának, mert az egyházaknak nem az a küldetésük Krisztustól, hogy a tudatlanságnak, a sötétségnek képviselői és terjesztői legyenek, hanem az, hogy a világosság, az igazi és tiszta világosság megismerése és terjesztése által szolgálják és munkálják az emberiség előhaladását. *(Dörgö taps.)*

Másodszor, ez az egyesület alkalmat ad az egyházaknak arra is, hogy bizonyságot tehessenek ama meggyőződésük mellett, hogy az igazi tudomány és e tudomány szolgálata semmiképpen se lehet káros a helyesen értelmezett és hirdetett és ápolt vallásos életre nézve. Bizonyságot tehetünk amellett, hogy a tudomány érdektelen munkája egyenesen a legnagyobb szolgálatot teszi és tette is mindenkor a vallásnak, mert a tudományos előhaladás minden időben arra is szolgált, hogy megtisztitsa a vallást a korviszonyok által hozzátapadt tévedésektől, babonáktól. A tudományos előhaladás biztositja azt, hogy csak a legmagasabbrendü vallásosság érvényesülhessen és biztositja azt is, hogy a vallásos érzés hamis ápolása ne lehessen kihasználható megtévesztő, a tudomány világosságát és kritikáját el nem biró önző törekvéseknek, hatalmi, politikai és osztályérdekeknek. *(Általános helyeslés.)*

Ezért az egyházaknak nem bizalmatlansággal, hanem elismeréssel kell fogadniok minden olyan munkát, melynek célja az, hogy az egyes nemzetek a saját körükben végzett tudományos tevékenységnek, kutatásnak eredményeit megvitassák egymással, értékeiket kicseréljék és közös jóakarattal állitsák bele az egész emberiség demokratikus haladásának előmozditásába.

Ez a gondolat vezet át ahhoz a harmadik szemponthoz, amelyből megitélve, erre az egyesülésre egy igen helyes és szép feladat hárul. Ez az egyesülés ugyanis közös kulturmunkában akarja egyesiteni Erdély különböző népeit, felekezeteit, főként a számban két legnagyobb népet, a román és magyar népet. Ezt a két népet történelmi multja, megélhetésének lehetőségei, őseinek alkotásai, atyáinak sirja, gyermekeinek jövendője ehhez a földhöz kapcsolja oda elszakithatatlan kötelékkel. Végzetesen sok fájdalom, mindkét népre megrázó megpróbáltatások keserűsége támadt abból, hogy minden időben akadtak emberek, akik a maguk hatalmi érdekeinek érvényesülését azáltal igyekeztek biztositani, hogy kiélezték és szitották főként Erdély két legnagyobb népe, a román és a magyar nép között a gyülöletet és ellentéteket és nem engedték szóhoz jutni azt az igazságot, hogy a Gondviselés nem azért helyezte Erdély gyönyörü földjére ezt a két népet, hogy egymás ellen alkotásra emelt kezét lefogják, *(Közbekiáltások: Ugy van!)*, hanem azért, hogy legjobb képességeik latbavetésével egymás életérdekeinek megbecsülése és figyelembevétele mellett megtalálják a feltétlenül megtalálható közös boldogulásnak lehetőségeit és feltételeit, hogy igy közös munkásságuk által ezen a földön egy olyan kulturéletet fejlesszenek ki, amelyik hasznos alkotó része lehet az egész emberiség demokratikus elveken felépülő áldásos előhaladásnak és munkásságának.

Az egyházaknak szent kötelességük, hogy az evangélium tiszta tanitása által munkálják és szolgálják a lelkek kibékitését, Erdély népeinek összefogó, épitő munkában való egyesitését. Ennek az egyesülésnek jelentősége abban van, hogy ime egy nagy hatalom nem az ellentétek és a gyülölet szitásából és kiélezéséből, hanem e két nép és általában Erdély népeinek demokratikus és megtisztult együttmüködéséből kivánja kialakitani az igazán épitő munka biztató feltételeit. Ismét a szentirásra hivatkozom. Ott olvassuk a nagyszerü kijelentést: „Aki azt mondja, hogy szereti az Istent, de gyülöli az ő felebarátját, hazug az!" Hangsúlyozom, hogy nem keresztyén egyház és nem a Krisztus papja, nem az igazságnak terjesztője lenne az az egyház és az a pap, aki a legszentebb helyet, a katedrát, a gyülölet szitására és nem a népek testvéri megértésére, itt Erdélyben pedig különösen e két nép békés összefogásának ápolására használná! *(Tapsvihar hatvan másodpercen át.)*

Ime, ezért is kötelessége minden egyháznak támogatni és részt venni a harmónikus együttmüködést szolgáló egyesülésekben és igy ennek az egyesülésnek a munkájában is.

Végül nem szabad megfeledkeznünk arról a feladatról, amelyet ez az egyesület kiválóképpen akar szolgálni. Ez az egyesület szolgálni kivánja a szociális kérdésnek, a társadalmi osztályok közötti ellentéteknek megoldását, egy olyan társadalmi rendnek kialakitását, amelyik az egész emberiséget, az emberiség minden társadalmi osztályát kivétel nélkül közelebb viheti annak a ragyogó eszményképnek a megvalósitásához, amelynek körvonalait talán senki gyönyörübben meg nem rajzolta, mint az a magyar költő, aki hirdette az emberiség ama jobb jövendőjét, amelyben ragyogó látása szerint a bőség kosarából mindenki egyaránt vehet, a jognak asztalánál mind egyformán foglal helyet és a szellem napvilága ragyog minden ház ablakán. Hol van az az egyház, amelyik Krisztus nevében bátorságot vehetne magának arra, hogy bármelyik társadalmi osztály elé oda álljon és azt mondja: „Neked nincs jogod igénybe venni a legjobb módszereket és eszközöket az előretörekvés, a testvériség szelleme által megkivánt egyenlő érvényesülés követelésére és kiküzdésére!" Az egyháznak az a kötelessége, hogy rokonszenvvel kisérje, dialektikus megvitatás és elmélyülő tanulmányozás utján megvizsgálja az emberiség e legnagyobb életkérdésének megoldására irányuló összes törekvéseket és mindent megtegyen avégből, hogy azok a törekvések érvényesüljenek, amelyek a legalkalmasabbak arra, hogy egy adott helyen és adott időben valóságba öltöztessék a legfőbb isteni parancsolatnak, az Isten- és emberszeretetnek minden népet és minden társadalmi osztályt egyformán kötelező legfőbb követelményét. *(Helyeslés.)*

Én azt hiszem, hogy tiszta szóval tettem bizonyságot amellett, hogy az egyház és a vallás, az az igazi vallásosság, amelyet az egyházaknak szolgálniok kell, nem állhat ellentétben soha semmiféle olyan törekvéssel, amely az igazság megismerését, a tudományos ismeretek terjesztését, a népek közötti békét, a szociális kérdések megnyugtató megoldását, minden társadalmi osztály egyforma boldogulását kivánja munkálni az emberiség tökéletesedésének, a becsület, megbizhatóság lelkének ápolása utján, mert hiszen az egyházak munkájának ez örök isteni célját és feladatát jelöli meg az a végtelenbe nyuló célkitüzés, amelyet Krisztus állitott követői elé.

Az elmondottakból két dolog következik. Ha az egyházak becsületesen, őszintén készek reá és végzik ezt a munkát, akkor meg is érdemlik, hogy munkájukat bármilyen politikai és társadalmi rendben megbecsüljék és támogassák, mert egyetlen társadalmi és politikai rend se nélkülözheti a lelkek hitbeli és erkölcsi erőkkel való gazdagitásának azt a munkáját, amelyet saját népük körében az egyházak végezhetnek. Látjuk is, hogy maga a hatalmas szovjetbirodalom, ellentétben azzal, amit politikai okokból elhitetni akartak róla, elfogadja és méltányolja az egyházaknak ilyen megtisztult szellemü közremüködését és tevékenységét a nemzeti, a társadalmi, az állami élet szolgálatában. Mi hálásak vagyunk, hogy ez a nagygyülés is az egyházak vezetőinek megválasztásával kifejezést adott e bizalomnak.

A magam nevében és saját egyházam nevében, de ugy érzem, hogy ebben a többi egyházakkal is egyetértésben, az egyesület munkaprogramjának megvalósításában mi is részt veszünk. Ilyen értelemben köszönöm meg bizalmukat. *(Zengő taps, éljenzés.)*

A Vörös Hadsereg nagy ünnepén

Erdély fővárosa üzent Sztalin marsallnak

KOLOZSVÁR, február 24. A Vörös Hadsereg fennállásának huszonhetedik évfordulóját ünneplő kolozsvári népgyülés üdvözlő táviratot küldött Sztalin marsallnak, a Vörös Hadsereg legfelsőbb parancsnokának. A távirat szövege a következő:

„Mi, Kolozsvár és Kolozs megye minden gyárának munkásai, munkásnői, tisztviselői és alkalmazottai; a város, megye és rendőrség hivatalos vezetői, tisztviselői és személyzete; a tanitók, tanárok, mérnökök és értelmiségiek összessége; a földmivesek és kisiparosok tömegei, örömmel és a felszabadulás érzésével üdvözöljük Sztalin elvtársat, a dicsőséges Vörös Hadsereg megteremtőjét és vezetőjét, a hitlerizmus megsemmisitésére irányuló harcok irányitóját, a Szovjetunió népeinek és a világ minden népének igazi atyját és a népek felszabaditóját, a Vörös Hadsereg megteremtésének 27-ik évfordulója alkalmából.

Mi munkások, földmüvesek és polgárok, románok, magyarok és zsidók, nemzetiségre és társadalmi különbségre való tekintet nélkül mély hálával és tisztelettel gondolunk Sztalin marsallra és a Vörös Hadseregre. Tudatában vagyunk annak, hogy Északerdély elnyomott népeit a Vörös Hadsereg kétszer szabaditotta fel. Először, amikor szétörte és elüzte erről a földről a rabló hitlerista hadsereget és fasiszta magyar csatlósait; másodszor, amikor kiüzte a gyilkos és rabló román maniuista gárdákat.

Mi fogadalmat teszünk ma, 1945 február 23-án Kolozsvárt, a Szabadság-téren tartott gyülés harmincezer munkás, földmives és polgár résztvevője nevében, hogy fokozzuk a termelést és minden erőnkkel támogatjuk a Vörös Hadsereget a fasizmus megsemmisitésében. Tudjuk, hogy a dicsőséges Vörös Hadsereg nemsokára Berlinben lesz és ez a nap a népeket elnyomó rabló hitlerizmus végórája s az európai népek örömünnepe lesz.

Éljen a népek atyja, Sztalin marsall!

Éljen a népeket felszabaditó és fasizmust kiirtó Vörös Hadsereg!"

HIREK

A hazatérők megsegitésére!

A „Világosság" szerkesztőségébe megérkeztek az első adományok a hazatérők megsegitésére. Kolozsvár lakosai felhivásunkra átérezték a gyüjtés nagy jelentőségét s dicséretreméltó áldozatkészséggel kezdenek hozzájárulni a „Hazatérők Otthoná"-nak fenntartásához és eredményes működéséhez. Az eddig beérkezett adományokat alább nyugtázzuk:

Miskolczy Dezső dr. egyetemi rektortól 100, Müller Kálmán főkönyvelőtől 100, Hintz György dr. gyógyszerésztől 100 pengő. Az Ipartestület fényképész szakosztályának tagjai összesen 1420 pengővel járultak hozzá a segélyakcióhoz a következő sorrendben: Ágoston Gyula 100, Bátyi Lajos 30, Belle Zoltán 20, Cservényi Alajos 50, Deák Károly 200, Dőri-fotó 30, Fehér József 20, Feketé József 50, „Fotófilm" 50, Gálfi János 20, Halmai Etel 20, Horváth Zoltán 200, Sz. Hory Mária 50, özv. Iszpász Péterné 50, Joanovics utóda 100, Mérei Ernőné 50, „Polyfoto" 100, Schaeffer László 100, Schwartz Aurelia 20, Szigethy Jenő 20, Tordai Mihálynné 20, Török György 50, Vadadi F. Gerő 50, Vlad Péter 20 pengő. Eddigi adományok összege 1720 pengő.

*

Ma délelőtt 10 órakor kezdődik a Városi Szinházban a 27 éves Vörös Hadsereg ünneplése Kolozsvár minden demokratikus egyesületének közös rendezésében.

*

Churchill üdvözlő távirata Sztalinhoz. Churchill miniszterelnök a Vörös Hadsereg fennállásának 27-ik évfordulója alkalmából üdvözlő táviratot intézett Sztalin marsallhoz.

Felszólitás a német vasutasokhoz. Londonból jelentik: A szövetséges főparancsnokság rádióüzenetet intézett a német vasutak személyzetéhez, figyelmeztetve őket, hogy saját életükkel játszanak, ha hadianyagot szállitanak az arcvonalakra. „Gátoljátok meg a német közlekedést!" — fejeződik be a felhivás

A moszkvai francia követ átadta megbizólevelét. Moszkvából jelentik: Molotov külügyi népbiztos fogadta Catroux tábornokot, Franciaország rendkivüli moszkvai követét, aki átnyujtotta megbizólevelét.

Köszönetnyilvánitás. A vasuti munkások szakszervezete ezuton mond hálás köszönetet Halmos Buba poliklinikai alkalmazottnak 33.842 lejes adományáért, amit a vasutasgyermekek Napközi Otthona javára adott.

HÁZASSÁG. Stefanidesz Ili és Székács Elemér, a kolozsvári Magyar Szinház müvészei, házasságot kötöttek.

Felügyeleti hivatal létesült a biztositó társaságok ellenőrzésére. Kolozs vármegye főispánja a közigazgatási élet zavartalanságának biztositására a biztositó társaságok ittmaradt és a központi igazgatástól elszakadt fiókjai mellé az ügyvitel ellenőrzésére felállitotta a „Biztositó Társaságok Felügyeleti Hivatalát". A hivatal a biztositó társaságoknak az állammal, a biztositott felekkel és a tisztviselőkkel szemben fennálló kötelezettségeit s azok pontos teljesitését ellenőrzi. Ez az intézkedés megszünteti a központi igazgatás nélkül maradt fiókintézetek bizonytalan helyzetét, mert a felügyeleti hivatalba olyan szakembereket vont be, akik őrködni tudnak afelett, hogy a biztositó társaságok az állam és a biztositott felek érdekében hasznos és eredményes munkát végezzenek.

Határozat. A főispán dr. Steiner Pál egyetemi tanár ügyében a Legfelső Tisztogató bizottság január hó 18-án hozott döntését a Központi Tanácsadó Testület február 9-én 48—1945. E. sz. alatt benyujtott előterjesztése alapján megsemmisiti és megállapitja, hogy fentnevezett orvosi működése alatt szociális magatartásról tett tanuságot.

Posen elfoglalása befejeződött

Boroszlóban házról-házra folyik a harc

MOSZKVA, február 24. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda február 23-iki hadijelentése kivonatosan a következő: Csapataink Königsbergtől délnyugatra tovább folytatták a Kelet-Poroszországban bezárt ellenséges erők felmorzsolását és tovább szükitették a gyürüt Königsberg körül. Elfoglaltuk Arenstein, Lilienthal, Libenau, Lichtenfeld és Schalmey helységeket. Csapataink Pomerániában, megtörve az ellenség ellenállását, elfoglalták Arnswalde fontos vasuti csomópontot.

Az első fehérorosz arcvonal csapatai egy hónapos harc után elfoglalták Posen városát, mely rendkivül fontos stratégiai pont Berlin irányában. A harcok során 23.000 katonát és tisztet fogtunk el, köztük Mattern vezérőrnagyot, a város parancsnokát vezérkarával együtt. Az ellenség vesztesége halottakban mintegy 25.000 ember. Zsákmányoltunk 365 repülőgépet, 32 harckocsit, 584 ágyut, 177 nehézgránátvetőt, 4440 géppuskát, 30.000 puskát és géppisztolyt, 3600 tehergépkocsit, 36 páncélozott gépkocsit, 400 motorkerékpárt, 195 mozdonyt, 3000 vasuti teherkocsit és 21 rádió-adóállomást.

A bekeritett Boroszló védőőrségének felmorzsolása tovább folyik. Csapataink elfoglalták Pappelhof-ot, Grossraket, Kleinraket, Grossmaselitz, Kleinmaselitz és Kleinbislitz helységeket. Magában a városban 20 háztömböt foglaltak el. Ezenkivül birtokba vettük a boroszlói rádióállomást is, valamint számos raktárt. A harcok jelenleg házról-házra folynak. Február 22-én ezen a szakaszon 130 ágyut zsákmányoltunk, 80 nagy ürméretü volt.

Részletek Posen elfoglalásáról

MOSZKVA, február 24. (Rádió) Posen, a nagy német erőditményváros elfoglalásáról a szovjet távirati iroda az alábbi részleteket közölte: A várost körülbelül egy hónappal ezelőtt teljesen körülzárták a szovjet csapatok. A németek igen nagy erőket vontak össze ebbe a fontos, nagy stratégiai jelentőségü városba. Hitler napiparancsot intézett Posen védőihez, közölve velük, hogy a várost minden áron tartaniok kell. A város védelmére osztották be, erős SS alakulatokon kivül, a tiszti és altiszti iskolák hallgatóit is. A város bőven el volt látva mindennel. Négy hónapra való lőszer és élelmiszer állott rendelkezésre. A harc hosszu ideig a városban dult, ahol a németek barrikádokat emeltek s a régi, hatalmas épitményekből valósággal lépésről-lépésre kellett kifüstölni a németeket. Február 17-én a németek visszahuzódtak a citadellába. Ezt a város fölötti magaslaton épitett régi erődítményt teljesen korszerüsitették. Tankakadályokat és tankcsapdákat épitettek. A vasbeton bunkerek egész légióját épitették fel s ezek egymással földalatti összeköttetésben voltak. A szovjet csapatok erős tüzérségi előkészitő tüz után indultak támadásra s a gyalogsági és utász kötelékek kemény harc után elfoglalták a várat.

Posen nagy ipari központ, a németek 1940 óta nagy hadiüzemeket épitettek itt, az angolszászok nyugatnémetországi légi offenzivája kezdetekor pedig számos nagy hadiüzemet telepitettek át Posenbe.

A nemzetiségi miniszter is megjelent Bukarest magyarságának nagy müsoros estélyén

Felülvizsgálják a gyüjtőtáborokban lévő magyarok helyzetét

Bukarest, február 24. Bukarest magyarsága négy évi szünet után e napokban rendezte meg első nagy müsoros estélyét. Az ünnepi esten jelen volt Vlădescu-Răcoasa nemzetiségi miniszter is, akit a nagyszámu közönség lelkesen éltetett. Az üdvözlésekre válaszolva kijelentette, örömmel tölti el, hogy magyarok között lehet és magyar bálon vehet részt Bukarestben. Rámutatott arra, hogy egy demokratikus Romániában a magyarság nem lehet kisebbség többé, hanem egyenrangu és egyenjogu állampolgár. A magyarságnak joga van saját kulturájához s szabadon rendezhet tudományos és népi előadásokat, ünnepélyeket.

— A Vörös Hadsereg győzelmes előretörése — mondotta a miniszter — lehetőséget adott, hogy a román és magyar nép kibonthassa a demokrácia zászlóját. Közösen kell harcolnunk a sovinizmus és a reakció ellen. Közösen kell támogatnunk azt a törekvést, hogy ODA-kormány kerüljön az ország élére, mert csak ez szünhetheti meg a magyarságot ért sérelmeket és valósithatja meg a magyarság jogos kivánságait.

Bejelentette a miniszter, hogy a közeljövőben bizottság vizsgálja meg a gyüjtőtáborokban levő magyarok helyzetét s a demokratikus magyarokat szabadon bocsátják. Végül a miniszter beszámolt a nemzetiségi törvényről, amely védi a romániai magyarok jogait. Befejezésül Vlădescu-Răcoasa a Vörös Hadsereget, a román és magyar nép demokratikus együttmüködését és a Magyar Népi Szövetséget éltette.

Hálás köszönetet mondunk a Dermata-gyár vezetőinek, munkásainak, ének- és zenekarának, ugyszintén mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen férjem: Bátky István temetésén fájdalmunkban részvétükkel osztoztak. *A gyászoló család.* 3881

Kérem azokat, akik bátyámról, Jagamas János zászlósról tudnak valamit, értesitsenek. Utoljára Tiszabogdányban volt, román munkásszázadnál. Cim: Jagamas Ilona, Világosság szerkesztősége.

HÁZASSAG. Kutik E. Elzi és Pap Lajos házasságot kötöttek. Minden külön értesités helyett. 3882

Kolozsvár város I. foku iparhatósága 101.493—1945. számu határozatával azonnali hatállyal visszavonta a Kovács Gábor Kolozsvár, Györgyfalvi-ut 36. szám alatti lakosnak a Lomási Erdőipar R.-T. kolozsvári céghez a 39730—1944. számu határozatával történt vállalatvezetői kirendelését. 3886

Benes Kassán akar berendezkedni

LONDON, február 24. (Rádió) Valószinünek tekintik, hogy Benes, Csehszlovákia elnöke, nehány napon belül utrakel hazafelé. Az angol rádióban tartott bucsuelőadásában kijelentette, büszke arra, hogy Angliában élhetett ennek az országnak legsötétebb, de legdicsőségesebb napjaiban.

Hirek szerint Benes egyelőre Kassán akar berendezkedni kormányával együtt.

A Fehér Ház jelentése a de Gaulle—Roosevelt-tárgyalás elmaradásáról

NEWYORK, február 24. (Rádió) A Fehér Ház hivatalos közleményt adott ki a Roosevelt—de Gaulle tárgyalás elmaradásával kapcsolatban. A jelentés megállapitja, hogy Roosevelt Algirba hivta meg de Gaulle tábornokot és őszintén sajnálkozik afölött, hogy az idő rövidsége miatt nem látogathatott el Európába. A jelentés hangsulyozza Roosevelt rendkivüli csalódottságát a tárgyalás elmaradása miatt, mivel Franciaországot és az Egyesült Államokat egyformán érintő fontos kérdéseket kellett volna letárgyalni.

Stettinius nyilatkozata a béke fegyveres védelméről

NEWYORK, február 24. (Rádió) Stettinius, az Egyesült Államok külügyminisztere, nyilatkozatot adott, melyben leszögezte egy olyan nemzetközi szerv létrejöttének fontosságát, mely a békét szükség esetén fegyveres erővel is megvédelmezi. Hangoztatta, hogy együttes mozgalmat fognak inditani a vezető hatalmak az Európában felszabadult és volt csatlós államok kormányfüggetlenségének megteremtésére.

FELHIVASOK

Az utcaelőljárók figyelmébe! A város polgármestere kéri az utcaelőljárókat, hogy a február 26-án, hétfőn délután 3 órakor tartandó munkaértekezleten a Diákház kistermében teljes számban jelenjenek meg

Az orvosi kamara titkársága felhivja összes tagjait, hogy február 26-tól március 1-ig bezárólag reggel 8—10 óra között — adóügyek rendezése végett — a kamara helyiségében (Tisztifőorvosi Hivatal) feltétlenül jelenjenek meg. A jelentkezés elmulasztásából származó károkért a vezetőség elhárítja magáról a felelősséget.

Munkásdalosok, figyelem! A Gutenberg Dalkör hosszabb szünet után megkezdte müködését, miért is a vezetőség felkéri a jóhangu és dalt kedvelő elvtársakat a dalárdába való belépésre. Jelentkezni lehet minden kedden és pénteken délután 5 órakor, Unió-utca 23. szám alatt az emeleten, az egyleti helyiségben.

A Magyar Népi Szövetség női tagozata a felvonulás miatt péntéken elmaradt szervezőbizottsági ülését hétfőn, február 26-án, délután 3 órakor tartja meg. Kérik minden olyan nő megjelenését, aki gyüjtésben vagy más munkában részt vállalt.

Meghivás. A kolozsvári Autobusz Szállitási Szövetkezet felhivja összes tagjait 1945 február 28-án délután 3 órára Budai Nagy Antal-utca 39. sz. alatt közgyülésre. Napirend: 1. Az ideiglenes bizottság jelentése. 2. Az alapszabályok jóváhagyása. 3. Az igazgatóság és ellenőrző bizottság választása. 4. Inditványok. Ideiglenes igazgatóság. 3884

A kolozsvári cukrász, mézeshalácsos és cukorkafőzők szakosztálya értesiti tagjait, hogy I. hó 26-án, hétfőn d. u. 4 órakor gyülést tart az Ipartestület ülésterében, amelyre kéri a tagok pontos megjelenését. Tárgy: cipőigénylés, a vizsgáztató bizottság megválasztása, stb. 3889

Ismerkedés vörös katonákkal

Irta: NAGY ISTVÁN

Október tizediktén az első vörös katonát a Papp-utcában pillantottam meg. Hosszusörényü kis mokány lovon ügetett felém, csak ugy nyereg és kengyel nélkül. Géppisztolyán kivül más katonaholmit nem láttam rajta, se borjut, se kenyérzsákot, semmit sem abból, ami ugy megterheli és elcsigázza a magyar honvédot. Megálltam és szivdobogva bámultam utána. Október 7-én, amikor hirül hozták, hogy keres a Gestapo, azzal vettem bucsut a családomtól: készüljenek rá, esetleg vagy a Gestapo csip el valahol, vagy egy becsapódó ágyulövedék ver szét. S ime most ennek a kis mokánylovas vörös katonának a jóvoltából kibujhattam abból a Gyulai Pál-utcai pincéből, élve és szabadon, ahol három napig rejtőzködve, hallgattam az elsivitó ágyulövedékek becsapódását, meg a hidak felrobbantását.

Ujjongva tértem haza s boldogan ujságoltam el, hogy ezután szabadon vallhatom magam kommunistának, amiért ifjuságom óta oly sokszor bebörtönöztek és megkinoztak. Ezután kedvemre dolgozhatom szakszervezetben és pártban, és ami a legizgatóbb, megirhatom végre legszebb, legforróbb mozgalmi élményeimet. Gátlás nélkül szólhatok a tőlünk eltiltott tömegekhez. Nem kell éjjelenk nt felriadnunk a legkisebb zörejre is, hogy vajjon nem a csendőrnyomozók jönnek-e? A nagy örömbe azonban kis üröm is vegyült. A házról-házra járó géppisztolyos vörös katonákkal nem tudtunk értekezni.

Pedig szerettük volna

tudtukra adni, nem rejtegetünk mi fasiszta partizánokat, sem oficéreket. Mi igazán felszabaditottaknak érezzük magunkat és meg is érdemeljük a felszabaditást, mert életünk kockáztatásával küzdöttünk a fasizmus ellen. De az egyetlen „tovább" megszólitáson kivül s a vörös karszalagon kivül egyébbel nem tudtuk kilétünket igazolni. Csakhogy a városban — minket jóval megelőzve — már mindenki vörös karszalagot viselt, mindenki vörös zászlót tüzött a házára. Érthető tehát, ha a vörös katonák minket sem tekintettek különbnek másoknál. Mikor láttam, hogy már azok is vörös karszalagot viselnek, akik azelőtt megdühödtek e szin emlitésére is, a magam karszalagját egy napi viselés után zsebregyürtem, a hirtelenében elszaporodó jelvények közül pedig máig sem tüztem fel egyet sem. Ugyanakkor azonban nem engedtem zárva tartani kapunkat, mint utcabeli szomszédaink. Ezt azonban nem sokra értékelhették a magukat udvarunkra beszállásoló vörös katonák, mert lefekvés előtt lenéztek a pincébe és fel a padlásra, a padlásajtót eltorlaszolták szekrénynyel, a zárban pedig előforditották a kulcsot, ugy teküdtek le. Mikor a mi konyhánkban aludtak, láttam, hogy pisztolyaikat is fejük alá dugták.

Bár jól tudtam, hogy a vörös katonák saját partizán-harcaik tapasztalatai alapján okulva váltak ilyen elővigyázatosakká, azért folyton ingerelt a talány, hogyan közölhetném veluk, hogy kommunista irónál, a fasizmus esküdt ellenségénél s a Szovjetunióért magát becsukató egyénnel, szóval valóban elvtársnál szállásolták be magukat. Nincs mitől tartaniok, őrködünk mi felettük! Legalább a nyugodt pihenés biztositásával szeretteim volna segitségükre lenni. Sajnos, mindebből egy mondatnyit sem birtam közölni velük. Ha továrisnak szolitottam őket, elnéző mosollyal adták tudtomra, hogy most mindenki továrisnak tünteti fel magát.

Jó szándékunk kimutatására

meg akartam vendégelni őket, de nem fogadták el, sőt, látva, mily szükön van kenyerünk, ők ajándékoztak meg egy szovjet tábori cipóval. Kislányunkat ölbe vették, bubusgatva karról-karra adták s nagyszerüen értekeztek vele azon a nemzetközi nyelven, amelyet minden mosolygós, bátor kislány megért és megtud értetni a maga gügyögésével.

Én azonban sehogy sem tudtam belétörödni abba, hogy igazi kilétünk megismerése nélkül érintkezzünk. Végül egy este eszembejutottak eddig félive dugdosott marxista könyveim. Vörös karszalagja és jelvénye mindenkinek lehet, gyakorolhatja a továris-megszólitást is, de Marxtól, Engelstől, Lenintől csak a magamfajták akartak és mertek a fasizmus idején irásokat dugdosni. Izgatottan szedtem elé őket s kivittem az asztal köré telepedett vörös katonák szine elé. Mehring könyvén Marx mellképe minden félreértést el kell, hogy háritson.

Örvendezve láttam, hogy a katonák arca fel is derült, mikor a könyvek cimét felsoroltam. A nagyobb siker reményében megemlitettem Maxim Gorkij, Tolsztoj, Majakovszkij, Szolochov, Plechánov és Puskin neveit is, és ők emelkedő hangulatban egy-egy nevet elismételtettek velem, hogy a helyes orosz kiejtést elsajátithassam. Ezek a nagy irók és forradalmárok felidézték távoli hazájuk, otthon hagyott családaik emlékét... Tekintetük kigyult vagy elhomályosodott aszerint, hogy mi idéződött fel bennük. Kislányomra mutogatva kezüket oly magasra emelték, mint amekkora hugocskát vagy gyereket otthon hagytak.

Igy kézzel-lábbal értekezve, Marx szakálas mellképének közvetitésével kezdtünk összemelegedni. Vállamat veregették s egyszercsak az egyik sebhelyes arcu, vidám természetü katona száján kiesett az a megszólitás, aminek a kiérdemeléséért eddig küzdöttem.

— Továris magyarszki...

De ekkor az egyik nyulánk arcu vörös katona, aki eddig is a legzárkozottabban s körültekintően viselkedett, Marx vaskos életrajzába lapozva hirtelen és nyersen rászólt társaira, ugyanakkor rámutatott a könyvre s gyorsan magyarázni kezdett nekik valamit. Az asztal körül egyszerre csendé fagyott minden. Az imént bizalmassá melegedő tekintetek gyanakvóan fordultak felém s Mehring vaskos kötetére.

Csodálkozva meredtem

rájuk. Mi kifogásolni valójuk támadt Marx életrajza ellen? Csak nem gondolják, hogy valami más könyvet raktam eléjük? Ezt ugyan fel is tételezhették, hiszen csak a ciril betüket ismerik, de Marx Károly mellképe mellettem tanuskodhatik!

— Továrisi — dadogtam a tartózkodó modoru katona felé, de felállt s ujjával elutasitóan mutatott rám:

— Ti nyet jeszti továris! Te nem vagy elvtárs!

És ismét belélapozott a könyvbe. Az ujjai között lepergő lapok láttára hirtelen mindent megértettem. Marx életrajzának egyetlen lápja sem volt felvágva. A könyvet ugy dugdostam eddig, ahogy éppen kikerült a nyomdából. Most ez az élénk, kutató tekintetü vörös katona, amint beszéde hangsulyából kivettem, azt magyarázhatta a többieknek, hogy én a legravaszabb köpönyegforgató lehetek az egész városban. Nem viselek ugyan vörös karszalagot, se öttagu csillagot, hogy a bizalmukba férkőzzek, hanem vörös karszalag és jelvény helyett vörös könyvet szereztem, de el is árultam magam, mert a lapokat elfelejtettem felvágni. Tehát egy sorát nem olvastam el! Lehet-e egy ilyen ostobán ravaszkodó magyarszki valódi antifasiszta s tetejében még elvtárs is?

A vörös katonák

meggyőződve rázták a fejüket. Én pedig románul próbáltam megmagyarázni, hogy már tiz évvel ezelőtt olvastam Marx életrajzát. Ezt a kötetet olcsón és dugva vettem egy antikváriustól s felvágatlanul dugdostam, hogy majd a felszabaduláskor házikönyvtáramban kéznél legyen, hiszen iró vagyok. Magyarázatomat azonban nem értették meg. Kérdéseket intéztek hozzám, amit meg én nem értettem. Elkeseredve és megszégyenülten horgasztottam le a fejem. Nem mertem többé szólni, nehogy még gyanusabbá tegyem magam. Másnap aztán a mi vörös katonáink felszedelőzködtek s a harctérre vonultak. A helyükbe jövő vörös katonák előtt aztán már meg sem kiséreltem kilétemmel kérkedni. Éreztem, munkával, egész közéletünk demokratizálásával, a vörös katonák mellett való kemény helytállással kell kiérdemelni a bizalmat s nem az én multam titogtatásával.

Akkor frissiben azonban fájt az a tudat, hogy azok a vörös katonák talán hirét viszik a széles nagy Szovjetunióban, hogyan találkoztak Kolozsvárt egy agyalurt emberrel, aki azt hitte, hogy tul jár a vörös katonák eszén. Mondom, ez a gondolat fájt akkor, de most legszebb emlékként melengetem az elmondott esetet. Hálás vagyok Marx életrajzának. Felvágatlan lapjai nélkül személyesen talán sohasem lett volna alkalmam meggyőződni, hogy a vörös közkatonák nemcsak a fizikai vitézség, hanem a szellemi éberség dolgában is páratlan katonák a világon.

A mi utcánk

A mi utcánk bombaverte,
Nincs benne ép épület.
Júniusban reácsapott,
A háborus őrület.

Jöttek messzi idegenből,
Dühös gépek százai,
És nyomukban rommá lettek
Utcánk kicsi házai.

Romok között lett sok halott,
Sok árva és sebesült.
Az épen maradt lakosság
Idegenbe menekült.

Hontalanság, aggodalom
Nyuzta őket szüntelen,
Mig a felszabaditó had
Megjelent a szinteren.

Elüzte a németeket
S bérenceik vert hadát.
Lett sok halott és döglött ló,
Éreztük is a szagát.

Mikor messze hallatszott
Öreg ágyuk moraja,
Megindult lát visszafelé,
Menekültek sok raja.

Mi utcánkba is azóta
Egy-két lakó visszajött,
Ideiglenes hajlékot
Csinált a romok között.

Én is ilyen sujtott házban
Tengetem az életet,
Olajlámpa-fénynél from
A szabadság-verseket.

Olajlámpám fénye reszket,
Mint rossz lelkiismeret,
Feleségem pendelyéből
Rekviráltam a belet.

Husz pengő a lámpaolaj,
Vettem bele feketén;
Ha még sokat feketézek,
Lámpám helyett égek én!

Három gyerek panaszkodik,
Feleségem szédeleg.
Lámpám kegyetlen büzétől
Még gyomrunk is émelyeg.

Mondjam tovább a szobámnak,
Kidült belül a fala.
Cincog benne a sok egér,
Verje meg a nyavalya.

Megszöknek a macskák tőlem,
Nem birják a kosztomat,
Pedig megosztottam velük
A legjobb falatomat.

A plafonról malternemezők
Készülnek lehullani.
Hézagokba beleférnek
Az emberek ujjai.

Ajtó, ablak rossz, rozoga,
Nyomoruság mindenütt.
Asztal mellett nagykabátban,
Fázva rovom a betüt.

Elesendesült a kis család.
Elaludt már mindenik.
Hagyjuk őket: valamennyi,
Szebb lakásról álmodik.

Biztatóan nézek rájuk:
Aludjatok gyerekek;
Álmodjatok minél szebbet,
Őrködöm felettetek!

Uj időknek szele sugja
Sejtelmesen a jövőt.
Örködésre, virrasztásra
Ez ad nekem uj erőt.

Uj erőben agy és izom,
Szivemben is tüz lerem.
Tudom, hogy az uj tavaszban
Miénk lesz a győzelem.

Mosonyi József

Kizártak egy román s egy magyar soviniszta a marosvásárhelyi szakszervezetekből

MAROSVÁSÁRHELY, február 24. A bukaresti szakszervezeti kongresszuson Pop Iacob marosvásárhelyi szakszervezeti kiküldött olyan kijelentéseket tett, amelyek nem fedik a valóságot és aláásták a román-magyar megbékélést. A gyülésen éppen a román demokrata érzelmü munkásság követelte, hogy vonják meg tőle a szót és utasitsák ki az ülésteremből. Pop Iacobot a kongresszuson tanusitott minősithetetlen viselkedéséért a marosvásárhelyi magántisztviselők szakszervezete kizárta tagjai sorából. Egyidejüleg rendőrhatósági eljárás indult ellene.

A szaktanács határozott egy másik fegyelmi ügyben is, amennyiben Csergő József szaktanácsi tagot minősithetetlen viselkedése miatt minden nyilvános szerepléstől és szakszervezeti képviseletől eltiltja mindaddig, amig a vasutasok szakcsoportja nem javasolja a büntetés felfüggesztését. Az egyébként harcos mozgalmi multu Csergő József ittas állapotban soviniszta kijelentéseket tett.

Megalakult Brassóban az épitőmunkások szakszervezete

BRASSÓ, február 24. A brassói és brassóvidéki épitőmunkások gyülést tartottak és megválasztották szakszervezetük vezetőségét. Elnök: Jónás András, alelnök: Dumitru Gheorghe, titkár és pénztárnok: Szőcs János, ellenőrök: Lukács György és Dinca Constantin. Az épitőmunkások szakszervezetébe tömörülnek a kőmüvesek, ácsok, kőfaragók, szobafestő- és mázolók, parkettkészitők, kályhások, a téglagyári alkalmazottak, zománcozók, a kéményseprők, valamint az utépitő munkások.

Megalakult a pékek, cukrászok és pogácsakészitők szakszervezete is. Elnök: Ambruzianu Aristide, alelnök: Nagy Sándor és Bogdán János, pénztárnok: Daraban Teodor és Malek Mendel, ellenőrök Russu Nicolae, Elges Rudolf és Tóth Ferenc.

Mindkét uj szakszervezetben a román és magyar munkások testvéri egyetértése biztositja az őszinte demokratikus állásfoglalást.

Digitized by Central European Library Budapest

Szabad szó külvárosi bajokról és arról, hogy a lelkészektől mit vár a nép

Ideiglenes gyaloghidat a Dermata-munkásoknak!

Tisztelt Városi Tanács!

Azon kéréssel fordulok Önökhöz, a magam és sok más Dermata-gyári munkás nevében, kik szintén a Kerekdomb és a vasut környékén laknak, hogy a mai nehéz körülményekhez mérten a lehető legrövidebb időn belül épittessenek egy ideiglenes kis gyalogátjáró hidat a vasuti összekötő Szamoshid mellett. A jelenlegi vasuti hidon ugyanis tilos az átjárás s igy csak nagyon nagy kerülővel tudunk eljutni a Dermatához.

A termelés fokozása érdekében reggel hatra már munkába kell állnunk, esténként pedig egy-két órával rendszerint tovább dolgozunk s a nagy kerülő teljesen kimerit bennünket. Hiszen reggel 5-kor már el kell indulnunk hazulról, ha idejében akarunk munkába érni. Amig a kemény fagy tartott, a Szamos jegén mentünk át, de a lágyulás folytán ez az átjáró életveszélyessé válik. A korareggeli sötétben különben sem tanácsos a jégen járni. Pedig igen sokan vagyunk kerekdombi, kőszénlelepi és vasutkörnyéki munkások, akik csak igy tudjuk a gyárat idejében elérni.

Mégegyszer kérem tehát a város vezetőségét, hogy a többtermelés érdekében sürgősen intézkedjék a gyalogátjáró hid felépitéséről.

Tisztelettel:
Gergely János
Dermata-munkás

*

A tifusz-járvány leküzdése érdekében!

A tifusz-járvánnyal kapcsolatosan Guzner Miklós tisztifőorvos nyilatkozott s ehhez a nyilatkozathoz a következőket szeretném hozzáfűzni:

A külvárosok lakosságát elsősorban tüzifával kellene ellássuk, mert ennek hiányában a tifuszjárvány további elterjedését nem lehet meggátolni. A szegény családok tüzelőanyag nélkül a hideg miatt nem tisztálkodhatnak. Javaslom, hogy miként a multban mindnyájan kivettük a részünket az erdőből való fahordásból, ugy most is kivennénk a részünket a fadöntésből is, mert ha nincs kivágott fa az erdőn, akkor álljunk neki és közös erővel vágjuk ki az arra való fákat.

Kérem a város, illetve a vármegye vezetőségét, hogy a környékbeli szekereseket, akik ugyis fahordással foglalkoznak, a fuvardij megtéritése mellett kötelezze arra, hogy legalább háromszor hetenkint a városnak fuvarozzanak a fahordásnál. Amint mondják, sokan közülök ugyis a más tulajdonában lévő erdőkből vágják a fát, amit megfizethetetlen összegért adnak el a városban. Javaslatom méltányolását kérve, tisztelettel

Török Székely Sándor
III. kerületi utcai bizalmi

*

Hirdessék a népek békéjét a szószékekről is

Jóleső érzés volt hallgatni az ARLUS nagygyülésén három nagy egyházunk vezetőjének, Curea Laurențiu, Baliban Virgil dr. és Vásárhelyi János főpapoknak a beszédét, amint ugyanattól az asztaltól hirdették Erdély két népének, a magyarnak s a románnak megbékélését.

Igaz, szakszervezeteinknek alulról felfelé kell szervezkedni és minden megmozdulás csak akkor igazán erős, ha alulról felfelé indul, Erdély két népének megbékéléséhez azonban a felülről, templomok szószékéből induló szavaknak és utmutatásoknak is igen nagy jelentőségük van. Mert ehhez a megbékéléshez igen is szükség van arra, hogy az erdélyi egyházak vezetői szigoru parancsot adjanak a lelkipásztoroknak: legyenek hirdetői a román s magyar nép és általában minden nép megbékélése eszméjének! Igy juthat el a szó a legeldugottabb faluba is.

Én, aki gyermekkoromat román gyermekek és szülők között tölöttem és a mult világháborut román bajtársakkal küzdöttem végig, jól tudom, hogy ehhez a megbékéléshez már akkor sem kellett volna egyéb, mint a papok kiállása.

Állitom, hogy igenis meg tud békülni és élni egymás mellett ez a két egymásra utalt nép, csak hirdetni kell, és főleg a szószékből, a a népek testvériesülésének eszméjét!

Orbán Balázs
altiszt

*

A Teleki-utcai iskolásgyermekek kérelme

Igen tisztelt Szerkesztő Bácsi!

A Világosság vasárnapi számában olvastuk, hogy városunkban járványos betegség dul. Mi 16-an vagyunk gyerekek a Teleki Pál-utca 10. szám alatti házban és közülünk már 6 kisgyerek beteg, 39–40 fokos lázban feküsznek. Az a doktor bácsi, aki itt járt, megdöbbenve látta a házat körülvevő szeméthegyeket. Az mondta, hogyha ezek a gyerekek tavaszig itt maradnak, akkor el is temethetik őket. De hát a mi szüleink szegény emberek, nem tudunk olyan könnyen másfelé költözni.

Ezért nagyon szépen kérjük a Szerkesztő Bácsit: tessék kitenni az ujságba, hogy az emberek ne hordják a szemetet az ablakunk alá, mert az minket megöl. A felnőtteknek tudniok kellene, hogy a piszokban tanyáznak a bacillusok s ezek az idő felmelegedésével még sulyosabb betegségeket okozhatnak.

Jóságat szeretettel köszönik a Teleki Pál-utcai gyerekek:

Nagygyörgy Jolán IV., Nagygyörgy Ottó V., Nagygyörgy Frigyes II., Fehér Éva II., Szőcs Mária II. osztályos elemista, Lőrincz József I., Lőrincz Márton IV. osztályos polgárista és még 9 más, akik nem járnak iskolába.

Összeirják a kolozsvári nyugdijasokat

KOLOZSVÁR, február 24. A Szakszervezeti Tanács a szakszervezeti titkárok értekezletének határozata alapján utasitotta a Nyugdijasok Egyesületét, hogy minden nyugdijas közalkalmazottat irjon össze, a kimutatást pedig záros határidőn belül juttassa el a Főispáni Hivatalba aláirás végett.

A nyugdijasok hétfőn, kedden és szerdán reggel 9 órakor jelenjenek meg az egyesület Mátyás utca 4. sz. alatti helyiségében a következő sorrendben: hétfőn A–D kezdőbetüsök, kedden E–J kezdőbetüsök, szerdán pedig K–Z betüsök.

Itt közöljük azt a hirt, hogy a város előleget fog folyósitani a nyugdijasoknak. A kifizetések sorrendjét idejében közölni fogjuk.

*

Vasuti nyugdijasok! A Vasuti Nyugdijasok Szakszervezete felhivja azokat a nyugdijasokat, akik a szervezetben még nincsenek nyilvántartva, hogy haladéktalanul iratkozzanak be, mert a nyilvántartásból való kimaradásuk akadályozná nyugdijuk folyósitását. A felhivás Kolozs vármegye összes vasuti nyugdijasaira vonatkozik.

Változás a Kommunista Párt Szabadság-téri rádióműsorában

KOLOZSVÁR, február 24. A Kommunista Párt szabadságtéri nyilvános rádiószolgálatában müsorváltozás állott be. Az uj müsor a következő:

Reggel 8–9: Moszkvai hirek románul, zene.

Délelőtt 11–3: Zene, moszkvai hirek oroszul.

Délután 6–7.15: Zene.

Délután 7.15–7.30: Moszkvai hirek magyarul.

Este 8–9: Zene, moszkvai hirek oroszul.

Egyesülnek a kolozsvári turistaegyesületek

KOLOZSVÁR, február 24. Az Erdélyi Kárpát Egyesület, a KMTE turistaosztálya, a Gyopár TE és az Aurora TE — mindegyik a saját helyiségében — ma, vasárnap 10 órakor közgyülést tart. Tizenegy órakor mind a négy egyesület közös gyülésen vesz részt az EKE helyiségében (Jókai utca 2. II. emelet). Valamennyi közgyülés határozatképes a megjelent tagok számára való tekintet nélkül. A közgyülés napirendje: 1) A négy egyesület egyesülésének kimondása. 2) Inditványok.

Hirt hoztak a foksányi foglyokról

KOLOZSVÁR, február 24. Az októberben Torda, Brassó, majd Foksány felé eltoloncolt nagy fogolycsoportból a napokban visszaérkezett Kovács Lajos iparos, aki Kolozsváron való átutaztában néhány üzenet továbbitására kérte meg szerkesztőségünket. Az üzeneteket ezuton továbbitjuk:

Győrbiró (keresztneve ismereilen) üzeni Kolozsvárra feleségének, aki a Budai Nagy Antal-utca 29. alatt lakott, hogy rövidesen hazajön.

Károly Mihály üzeni feleségének Désre, Kisszekeres-utca 6. szám alá, hogy remény van mielőbbi kiszabadulására.

Tóth Jakab üzeni édesanyjának Besztercére, Malom-utca 10. alá, hogy ne aggódjék, mert rövidesen hazatér.

A Foksányból hazatért Kovács Lajos még két üzenetet hozott, de a megviselt papirlapon a nevek annyira elmosódtak, hogy nem lehet kiolvasni és már ő sem emlékszik az üzenetek átadóira. Az egyik ilyen üzenet Kolozsvárra szól Zápolya-utca 59. alá, ahová a hozzátartozó feleségének és lányának üzen. A másik üzenet küldőjének keresztneve Alfréd. Kolozsvárra Budai Nagy Antal-utca 51, vagy 61. szám alá üzen. Mind a ketten egészségesek és várják szabadonbocsátásukat.

Levél a hóstáti földészleányokhoz

Büszkék vagyunk Rátok. Nem zárkóztok el többé, mint a multban, hanem részt vesztek a közéletben. Ott vagytok a demokrata ünnepélyeken, daloltok, szavaltok, néptáncaitokat mutatjátok be és szindarabot adtok elő, hogy segitsétek a hazatérő hadifoglyokat, csomagot és süteményt visztek a klinikákon ápolt szovjet katonáknak, zöldségfélét küldtök a vasutépitők gyermekeinek, s ha kell, felvonultok az utcán.

Ott láttunk Benneteket pénteken is a Szabadság-téren. Buzakalászos koszorut hoztatok a munkásnők küldöttségeivel egyetemben a fölszabadulásunkért hősi halált halt vörös katonák sirjára. S amikor megindult a tüntető menet, hogy üdvözölje a 27 esztendős diadalmas Vörös Hadsereget, fénylő csizmáitok ott verték a kövezetet a tüntető földészek élén.

Igen, büszkék vagyunk Rátok, mert öntudatra ébredtetek és megtaláltátok helyeteket a munkás ifjuság, az iparos ifjuság és a diákok-diáklányok között. Legénytársaitokkal együtt sehonnan sem hiányoztok már, ahol a felszabadult Kolozsvár ujjáépitéséről van szó, s tudjuk, hogy készülődtök a tavaszi munkára is, hogy szüleitekkel egyetemben kivegyétek részeteket a mezőgazdasági többtermelésből.

Aki azonban a közéletben ma szerepet vállal, annak meg kell hallgatnia a birálatot is. Mert kifogás van ellenetek. Éppen a pénteki tüntetéssel kapcsolatban. Ezt a kifogást őszintén meg kell mondanunk.

Népviseletben, szép magyaros rokolyában, pártásan vonultatok fel, s szivünknek-lelkünknek ez nagyon jól esett. Voltak azonban többen is köztetek, akik nemzeti szinü szalagokat tüztek hajukba és ruhájukba. Ezt már sokan félreértették. A kifogás ellenetek az, hogy megbántottátok mások érzékenységét. Olyanokét, akik a magyar szinekben még nem láthattak eddig sohasem a szabadság szineit, csak az elnyomásét.

Azokra a román földmüvesekre, munkásokra és értelmiségiekre gondolunk, akik szenvedtek az elmult négy év magyar urainak türelmetlensége miatt. Számukra a magyar nemzeti szin nem Petőfi szellemét jelentette, hanem a faji uszitás, a nemzeti türelmetlenség mérgét. Ezt bizonyára sajnálja minden becsületes magyar, ezt bizonyára sajnáljátok Ti is, de ahhoz, hogy a magyar szinek becsületét román dolgozó testvéreink előtt visszaszerezzük, nem hiszem, hogy jól fogunk hozzá, amikor e szinekkel kérkedünk, mielőtt a nemzetek közt még meglapult bizalmatlanság utolsó maradványait is el nem tüntettük.

Jutott-e eszetekbe például, hogy Ti, hóstáti magyar leányok, a monostori román földészleányokkal barátságot kössetek s velük együtt vállaljatok akárhol is közéleti munkát? A demokrácia minden nemzetnek szabadságot és egyenlőséget ad, ez a szabadság és egyenlőség azonban nem érhető el másként, mint közös munkával. Ha például a Vörös Hadsereget ünneplő munkásság vörös lobogói alatt, egymás mellett, közös sorban vonultak volna már fel a monostori és hóstáti fiatalok, ki-ki a maga nemzeti szineivel, akkor nemcsak hogy kifogás nem lett volna Ellenetek, hanem vissza is szereztétek volna a piros-fehér-zöld becsületét, mint ahogy a piros-sárga-kék román szinek is örömet fakasztottak volna a magyarságban érzékenykedés és féleleem helyett...

Büszkék vagyunk Rátok munkátokért, de büszkék akarunk lenni politikai józanságotokra, belátástokra is! Amit most tettetek, az nem volt okos, mert sovinizmusnak tünhetett fel egyesek szemében. Annál is inkább, mert például a román demokrata tüntetők a Vörös Hadsereg napján nem viselték nemzeti szineiket, nehogy a Ti érzékenységeteket bántsák!

Beszéljétek csak meg magatok között ezt az üzenetet és vitassátok meg: mit tehetnétek a román-magyar kölcsönös bizalom megteremtéséért, hogy legközelebb egy sorban vonulhassatok fel és a nemzeti szinekkel ne a kölcsönös bizalmatlanságotokozzátok, hanem éppen ellenkezőleg, a román és magyar szineket a két nép testvériesülésének szellemében füzhessétek egymásba.

Balogh Edgár

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A nőmunkások testvérkezet nyujtanak a háztartásbeli alkalmazottaknak

KOLOZSVÁR, február 24. Századok óta jönnek a falu ifju lányai a városba. Velük nem törődött senki sem a multban, s a legnyomorúságosabb életkörülmények között éltek és élnek még ma is. Ők azok, akiket mindig lenéztek és még szóra sem méltattak: nem vették őket emberi számításba, s naponta 16, sőt 18 órát is dolgoztatják őket megállás nélkül. Vasárnapjuk csak akkor van, ha véletlenül nincs zsur a háznál, arról pedig, hogy egy könyvet olvashasson, szó sem lehet, mert hát „minek az egy cselédnek" — mondják az urak. „Örüljön, hogy jó meleg helyen van és meg van a kosztja . . ."

A fizetésüket senki és semmi nem szabályozta. Mindenki önkényére voltak bizva. Ez igy van még ma is, de ezt nem türhetjük tovább, mert a dicsőséges Vörös Hadsereg felszabaditott a fasiszta-hitlerista rendszer alól és megnyiltak az utak a szabad szervezkedéshez, amin keresztül megvédhetjük érdekeinket. Felszabadulásunk nem lehet teljes, ámig a háztartásbeliek szervezetlenül ilyen sötét elnyomásban élnek. Most már elmult az az idő, amikor a háztartásbeliekkel nem törődik senki sem. Igenis a szervezett munkásság az, amely segédkezet nyujt és támogatni fogja a háztartásbeliek harcát egy szakszervezet megalakitására, ahol ők is síkra szállhatnak emberi jogukért.

A bukaresti szakszervezeti kongresszusról, mely most zajlott le, nem hiányzott a háztartásbeliek jelentése sem. Szót kértek és bejelentették, hogy szakszervezetbe tömörültek ők is, ahol már is eredményesen vivták ki a heti egy pihenő napot és a bérek emelését. De ez csak a kezdet, mert a háztartásbeli alkalmazottak is harcolni fognak a munkásokkal karöltve a demokratikus rendszerért, az életük feljavításáért és az emberibb bánásmódért.

A kolozsvári háztartásbelieknek is követniök kell a bukarestiek példáját és meg kell alakitsák szakszervezetüket a következő sérelmek orvoslására:

1. a munkaidő szabályozásáért,
2. a vasárnapi munkaszünetért,
3. a béremelésért,
4. egy otthon felállításáért,
5. a szakszervezet közvetitéséért,
6. a demokratikus sajtó foglalkozzék a háztartásbeliek helyzetével,
7. szakmai tanfolyamok felállitásáért.

Ezekért az életbevágó kérdésekért szervezkediök kell, mert csakis egységesen és szervezetten tudjuk mindezeket kivivni.

A Szaktanács Nőbizottsága.

*

FELHIVÁS!

A Szakszervezeti Tanács felhivja a Kolozsvárt dolgozó összes háztartásbeli alkalmazottakat, ugymint; házfelügyelőket, szakácsnőket, szobalányokat, mindeneseket, takaritónőket, mosónőket, hogy szakszervezetük megalakitása céljából jelenjenek meg ma, vasárnap délután 3 órakor a Szaktanács helyiségében (Deák Ferenc utca 9, második emelet 15-ös ajtó).

Kérjük, hogy a fent felsorolt szakmabeliek minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy a drágasághoz mérten nagyobb bért kaphassanak és munkaidejüket megállapithassuk, hogy ők is a munkásokkal együtt emberibb életet élhessenek.

A Városi Szinház műsora:

Február 25-én, vasárnap 10 órakor: A Vörös Hadsereg napja. (Ünnepély.)
Február 25-én, vasárnap 2 órakor: Csókos asszony.
Február 25-én, vasárnap 5 órakor: Bajadér.

Ha szórakozni akar jöjjön az **Aranypók** *vendéglőbe, Unió-utca 14. sz.*
Minden délután táncos tea.

A vasutépitéssel közelebb jutottunk a békéhez és szabadsághoz

Tul vagyunk a vasutépités nehéz napjain. A nagyobb és nehezebb munkát befejezték a vasut munkásai, tisztviselői és mérnökei. Már jó ideje vigan száguldanak katonavonataink a front felé, győzelmet és dicsőséget biztositva felszabaditóinknak, a Vörös és a vele együtt harcoló Román Hadseregnek. Forgalomba állitottuk vasuti vonalainkat a civillakosság számára is és utazhatunk már Nagyváradra, Szatmárra, Bukarestbe, Marosvásárhelyre és más városokba, amelyektől el voltunk szigetelve a fasiszta fenevadak rombolásai miatt.

Mindezeket a rombolásokat a náci szellem és ama hires uj Európa-terv nevében készitették elő Hitlerék, az itteni reakciós kormányok pedig szintén elősegitették ezt a gyalázatos rombolást a civilizáció megmentése és a Dunamedencében lakó népek boldogitása nevében... Mindezeket a rombolásokat elősegitette Antonescu őrült nagyravágyásának rögeszméje, amely szerint Románia határait valahol a Kaukázusban képzelte el, és ennek az őrült elképzelésnek áldozta fel hatszázezer román ifju életét, és ugyanannyi rokkant és beteg ember szeméből törölte ki a boldogság, a reménység fényét.

S mennyiben volt különb az a magyar fasizmus, amely népét német zsoldban Ukrajna pusztitására és a biztos halálba küldte?

Vajjon mit érdemelnek ezek az emberek? Hiszen, ha millió életük volna, az sem volna elég, hogy megtorolhassuk azt a sok bánatot és azt a sok könnyet, amit anyáinknak, testvéreinknek és ártatlan gyermekeinknek okoztak ezek a minden emberi mivoltukból kivetkőzött gazemberek. Minden józanul gondolkozó ember felháborodik, amikor ezeknek a kannibáloknak romboló munkájára gondol.

Jött a vandalizmus után az addig keresztre feszitett, megcsufolt, jogaitól kifosztott, börtönbe és gyüjtőtáborokba hurcolt munkáscsapat és kiadta a jelszót: Ujjáépiteni! Ujjáépiteni mindent, amit a fasiszta orgyilkosok leromboltak! És kérgeskezü munkások, karöltve vékonydongáju tisztviselőkkel, durva munkához szokott napszámosok, s a multban még finnyás mérnökök, nemrég hazakerult és agyongyötört munkaszolgálatosok megkezdték az ujjáépitést. Ujjáépiteni, de most már nem elnyomóinknak, nem a fasizmusnak, hanem a demokratikus és szabad Romániának, amelyben nincs többé és nem lehet többé zsidó és magyar probléma, mert együtt épitjük ezt az országot, együtt épitjük a demokráciát, együtt épitjük a megbékülést a népek között, együtt épitjük a földreformot és mindent, ami biztositja a jövő Országos Demokrata Arcvonal-kormányának utját a hatalom és az ország kormányzása felé.

Mindenre, minden szépre, minden magasztosra képes az öntudatos, szervezett dolgozó réteg. Gondoljunk az elmult időkre, mi mindent csinált a dolgozók szolidaritása! Ezelőtt egy pár hónappal a vasutasok még senkitől sem kaptak fizetést, még nem volt kilátás, hogy a CFR fizessen. A vasutasok a legnagyobb nélkülözések között épitették a vasutvonalat, hidakat. Csak a bukaresti szakszervezeti kongresszuson jöttünk rá, hogy mennyire egy gondolat, egy jelszó vezetett bennünket a nagyváradiakkal, a székelyföldiekkel, szatmáriakkal: ujjáépiteni mindent, amit a modern „Civilizátor"-ok, a testvérgyilkos fasiszták nemzetiségre való tekintet nélkül leromboltak.

Emlékszem rá, hogy amikor egy városi tanácsülésen feltártam a fizetés nélkül dolgozó vasutasok helyzetét, a demokratikus szellemü városi tanács, a Szakszervezeti Tanács és a Népvédelmi Egyesület kiadta a jelszót: Gyüjteni a vasutépitőknek! A jelszó tetté vált. Gyüjtött a Dermata, gyüjtött az Acélipar, gyüjtöttek a magyarok, gyüjtöttek a románok, gyüjtöttek a mindenükből kifosztott zsidók és ezeken a gyüjtéseken át mindenki — nemzetiségre való tekintet nélkül — bekapcsolódott a vasutépités eredményes munkálatába. Mindenki, aki bármilyen formában résztvett ebben a munkában, a legnagyobb elismerést érdemelte ki, mert ezen a munkán át mindenki közelebb jutott a szabadsághoz és békéhez, a háboru befejezéséhez.

Timofi Gheorghe

Nagy talpbőr-panamát fedeztek fel a Dermata munkásnyomozói

Viharos tüntetés a gyárudvaron a tolvajok és siberek ellen

KOLOZSVÁR, február 24. A Dermata-gyárban látástól-vakulásig dolgoznak a munkások, hogy lábbelivel lássák el a fronton harcoló katonákat és a dolgozókat. S amig ők dolgoznak, fáradtságot nem ismerve, a feketepiac siberei soha nem hallott árakkal dobálóznak. Ezek a lelkiismeretlen lények, akik abban a kivételes helyzetben akarnak lenni, hogy a háboru ránkrótta teherviselése alól mentesitsék magukat és azt a dolgozó munkásság vállaira nyomják, nem ismernek törvényt. A Dermata-munkásság tudomására jutott, hogy a városban az általa előállitott bőr- és talpanyagból tekintélyes mennyiség van forgalomban.

Az Üzemi Bizottság nyomozói kemény munka árán rájöttek, hogy a verejtékes munka eredményét tolvajok hordják ki a gyárból s lelkiismeretlen orgazdák és siberek továbbitják elképzelhetetlen áron. A munkásság — bármennyire is le van kötve a mindennapi munkával — nyitott szemmel jár és lecsap azokra, akik még most is nyakán akarnak élősködni. A gyár biztonsági szerve hurokra keritette a feketepiac e lelkiismeretlen alakjait, elfogta, behozta őket a gyárba, kihallgatta őket és jegyzőkönyvet vett fel róluk.

Mikor a munkásságnak ez a tudomására jutott, az Üzemi Bizottság helyisége elé vonult és követelte, hogy a társadalomnak eme élősdijeit, akik megrabolták a Dermata munkásait és Kolozsvár többi dolgozóit, akasszák fel. Az Üzemi Bizottság tagjai a tömeg elé léptek és a tömeget lecsillapitották azzal, hogy a Dermata munkássága megtette a maga kötelességét ebben az egész közösséget érdeklő ügyben. A tetteseket elfogta és átadta a rendőrségnek.

A rendőrség és a többi hatóságok illetékesek, hogy a nagygyülés követelése értelmében elégtételt adjanak a dolgozó tömegeknek, akiknek a munkája ma sincs megfizetve ugy, hogy a jelenlegi árak mellett tisztességesen megélhessen és rengeteget kell szenvednie és nélkülöznie a feketepiac lelkiismeretlen kufárainak üzérkedései miatt.

„ILLA" kozmetika
modern szépészeti intézet
átköltözött
Szabadság-tér 30, II. udvar, II. em.
(Capitol-mozi udvara)
uj helyiségébe.
Látogatókat d. e. 10-től d. u. 4 óráig fogad

Uj szellem

Utkin hősi halált halt

Joszif Pavlovics Utkin, a népszerü fiatal szovjet költő, aki 2 hónappal ezelőtt Bukarestben a szovjetbarát román irók szent küldetéséről és korlátlan áldozatvállalásáról beszélt, szabadt most kiomló vérével pecsételte meg. A „harc mezején" esett el, mint a mi Petőfi Sándorunk.

1903-ban született. Alig 17 éves korában önkéntese a Vörös Hadseregnek, s részt vesz a szibériai polgárháboruban. 20 éves korában, mint a „Komszomoldalok" szerzője, ünnepelt költő, a kommunista ifjuság egyik szellemi vezetője. Majakovszkij mellett ő az a szovjet költő, akinek leginkább sikerült eszményi lirává emelni az új társadalom erőfeszitéseit és áldozatait. Hősi halálával a költői hitvallás és emberi magatartás elválaszthatatlanságára adott vértanu-példát.

*

ILJA EHRENBURG AZ OKTÓBERI FORRADALOMRÓL

„Az emberiség uj tavaszáról" cimen most jelent meg a nagyváradi Uj Élet kiadásában Ilja Ehrenburg szovjetiró egy cikke, melyet az októberi forradalom évfordulójára irt.

Ehrenburg drámai erővel vázolja azt a titáni, diadalmas harcot, amelyet Lenin és Sztalin vezetésével az öntudatukra ébredt orosz dolgozók folytattak a reakció és a külföld imperialista és fasiszta uszitása ellen. Rámutat arra, hogy amig a fasiszták hadjárataik során védtelen tömegeket gyilkoltak le, könyveket égettek el és lerombolták mindazt, amit a proletariátus magának felépitett, addig a Szovjet népe megfeszitett erővel dolgozott a maga és az egész emberiség szebb jövőjéért.

„Ma látható a munka eredménye" — irja Ehrenburg. „A szovjettankok már német-földön nyomulnak előre és utjukban felszabaditották a hitleri igában sinylődő népeket. A Szovjetunió megmentette az emberiséget!"

*

REMARQUE MEGIRTA A HONTALANOK REGÉNYÉT

Az első világháboru utáni általános emberi megbékélésért, a népek közti ellentétek zöld asztalon való elintézésének szép ábrándjáért küzdő hires német iró, Erich Maria Remarque, a „Nyugaton a helyzet változatlan" szerzője, akit a hitleri Németország, mint veszedelmes békebarátot, számkivetésbe kergetett, a közelmultban „Szeresd felebarátodat" címmel új regényt adott ki. Az elhazátlanodott, otthontalanná vált emberiség éposza ez a könyv, a hitlerizmus áldozataié, több millió orosz, francia, lengyel, zsidó, holland és cseh szenvedéseinek foglalata. A mü a napokban Bukarestben román nyelven is megjelent, Camil Baltazár forditásában.

*

BUDAI NAGY ANTAL FELKELÉSE A TÁRSADALOMTUDOMÁNY MEGVILÁGITÁSÁBAN

Szabó Ervin, az 1918-as idők neves társadalom-történésze, „A középkori forradalmak és az 1437. évi felkelés" cimü részlet-tanulmányában, — melyet mostanában adott ki önálló kis kötetben a Józsa Béla-Athenaeum — a forradalmak szociális rugóinak alapos ismerője minőségében előbb rövid áttekintést ad az Európaszerte fel-fellangoló középkori parasztlázadásokról, majd rámutatva ezeknek a rendi társadalom fényüzésében és szertelen hatalomvágyában rejlő okaira, melyek minden országban azonosak, ismerteti a véres emlékü 1437-beli erdélyi jobbágylázadást. Megállapitásaiban a tárgyilagos itéletü történetirókra, Gombos Albinra és Márki Sándorra támaszkodva könyörtelenül leleplezi és elmarasztalja a jogtipró, népszipolyozó erdélyi főrendeket.

Apróhirdetések

HIRDETÉSI ARAINK: Apróhirdetés szavankint 60 tillér, legkisebb apróhirdetés 10 szóig 6 P. Keretes hirdetés cm² 1.50 P. Hirek között szavankint 1.50 P. Nyilttér szavankint 3 P. Közg. közlemények szavanként 2 P.

Adás - vétel

ELADÓK: gyerekágy, szekrények, ágyak és egyéb használt butorok. Kalandos-utca 49. 3909

ÜZLETBERENDEZÉS mérleggel eladó. Téglás-utca 100. 3885

SEZLON, iróasztalok, könyvszekrények, komódok, ebédlőasztal, székek, vitrin, fotelek, szekrények, festmények, tükrök kaphatók. Kossuth Lajos-utca 14. Kanyaro. 3914

PERZSASZŐNYEGET, ezüst és alpakka evőeszközt magas áron vásárol „Libertas" Deák Ferenc-utca 40. 3911

CIPÉSZ varrógépet megvételre vagy bérbe keresek. Mócok-utja 29. 3908

NAGYOBB mennyiségű buza-, árpa- és zabszalma, polyva és különféle zöldségek eladók (hagyma, retek, cékla, stb.) Budai Nagy Antal-utca 4 szám. 3907

EZÜST tucatos evőeszköz és egyéb ezüst gramjáért egy pengőtől kettőötvenig fizetek. Cimeket a kiadóba kérek, „Nem kereskedő" jeligére. 3905

ELADÓ női ezüst karóra. Fadrusz János-utca 2. 3906

HASZNÁLT diófurniros, kombinált szekény eladó. Szentegyház-u. 35, utolsó ajtó obbra. 3904

ANGORAFONÓGÉP, 42-ős férficipő, goblenkép és kisebb akkumulátor eladó. Taksony vezér-utca 8 sz. 3825

KÉT és félhold szántóföld a hosszupataki dülőben bérbe vagy részben kiadó. Vass-utca 25. 3816

ELADÓ sezlon, fürdőkád, gyapjuszőnyeg, vaságy. Mikes-utca 8. 3856

FIGYELEM! Veszek és eladok mindenféle használt ruhát és használt zománcos és vasedényt. Fülöp, Hunyadi-tér 11. 3872

JÓ, erős varrógép eladó. Cim: Karolina tér 9. Bara fodrászüzlet. 3874

ELADÓ sportkocsi. Bem-utca 6. 3875

ELADÓ 300 mm-es uj abrichter, furófejjel. Csermalom-utca 27. 3891

LÓSZŐRMATRÁC eladó. Malinovszki-tér 8, ajtó 1. 3887

KERÉKPÁRT vennék. Szabadság-tér 15. Kapu alatt. 3894

IRÓGÉP eladó. Szentegyház-utca 23, alsó csengő. Délután 4-től. 3897

TÖRÖTT, használt csillárokat, éjjeli lámpákat veszek. Cimeket „Csillár" jeligére kérek. 8954

VESZEK mindenféle ócska és uj autóalkatrészeket, golyóscsapágyakat, külső és belső gumikat. Maier, Budai Nagy Antal-ut 22. 3759

KÉT uj kefekötőbankrer eladó. Pata-u. 74 szám. 3862

EGY uj szmoking, régi anyagból, eladó. Cim a kiadóban. Szántó-utca 35. 3818

HASZNÁLT szépirodalmi szakkönyveket, töltőtollakat veszünk. „Atlas" könyvkereskedés, Szabadság-tér 22. 3804

GYÜMÖLCSFAPERMETEZŐGÉP eladó. Kun Mátyás és Fia, Kossuth Lajos-utca 1 szám. 3823

MÁRKÁS férfiórát vennék. Cim a kiadóban. 3828

FIGYELEM! A Rákóczi-uton a Budaiféle vendéglő átadó. Érdeklődni Rákóczi-ut 93. 3854

VENNÉK villanymotort 1-5 HP-ig és rőmiköveť. Tordai-ut 5. 3839

ELADÓ forgalmas helyen üzletes sarokház, összkomfortos lakásokkal. Cim a kiadóban. 3827

ELADÓ egy női kerékpár, egy galambszürke női kosztümszövet és egy fekete, csikos férfiöltöny. Király-utca 28, hátul az udvarban, 1—4 között. 3873

VASANYAGOT, vasbádogot, szerszámacélt bármilyen mennyiségben veszek napi áron. Bányai, Tordai-ut 19. 3753

SZABÓ JÁNOS

női szabóságát ujból megnyitotta

Szabadság-tér 11.

Ciánoz és veszélytelen gázakkal irt DEÁK mérnök

Kolozsvár, Malinovszky-tér 1. sz. (volt Hitler-tér), Félemelet.

Áru - Butorszállítást Nehézsulyu tárgyak fuvarozását

szakszerűen és jutányosan vállaljuk Rosenberg és Adler szállitók. Dózsa-u. 26.

LEGUJABB

Törökország hadat üzent Németországnak és Japánnak

ANKARA, február 24. (Rádió.) Törökország kormánya hadat üzent Németországnak és Japánnak. Az összehivott nemzetgyülés a hadüzenetet jóváhagyta. Törökország március 1-ével kerül hadiállapotba Németországgal és Japánnal. A brit nagykövet a tegnapi nap folyamán átadta a török kormánynak a meghivást az Egyesült Nemzetek san-franciskói értekezletére.

A londoni rádió közli Randal Nealenek a Reuter-hirügynökség diplomáciai munkatársának a megállapitását a török hadüzenettel kapcsolatban. Megállapitotta, hogy a hadüzenet tényével Törökországnak sikerül helyet biztositania a szabad demokratikus nemzetek sorában a világ uj elrendezésénél. Kétségtelen azonban, jegyzi meg Randal Neale, hogy e hadüzenetnek egészen más jelentősége lett volna 1943 januárjában, amikor azt a szövetségesek kérték. Abban az időben Törökország hadbalépésének még katonai jelentősége lehetett volna, ma azonban legfeljebb erkölcsi szempontból jelenti azt, hogy Németország és Japán elszigeteltsége tovább fokozódott.

Jól tájékozott londoni körökben különben ugy tudják, hogy Egyiptom ugyancsak hadat fog üzenni a tengelyhatalmaknak a legközelebbi időben.

Az uj magyar külpolitikát a Szovjetunióval, Jugoszláviával, Csehszlovákiával és Romániával való barátság jellemzi

— mondotta Miklós Béla miniszterelnök

SZEGED, február 24. Miklós Béla miniszterelnök a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front szegedi nagygyülésén beszédet mondott és vázolta a kormány bel- és külpolitikai célkitüzéseit. Belpolitikai téren mindenekelőtt a nemzeti egység szükségességét hangoztatta. „Az uj Magyarország valamennyi demokratikus párt összefogásával épül fel és ez az egység nemzetünk nagy erőforrása — mondotta a miniszterelnök. Minden magyar szentelje erejét az ország ujjáépitésére és a fasizmus elleni harcra. Az uj magyar hadosztályoknak minél hamarabb harcba kell szállniok a németek és nyilas bérenceik ellen. Le kell törölnünk a gyalázatot nemzetünk arculatáról, mert ez az előfeltétele annak, hogy elfoglaljuk helyünket a szabad népek sorában." A magyar kormány külpolitikájának alapelveit a következőképpen jellemezte: Barátság és szövetség keresése a Szovjetunióval, valamint együttmüködés Jugoszláviával, Romániával és Csehszlovákiával.

A

Józsa Béla-Athenaeum kiadványai

Nagy István: József Attila uj népe	1'50 P.
Fjodorov: Vallás és egyház a Szovjetunióban	1'50 P.
Pauker Anna: Sztalin	1'50 P.
Lavernyev: Egyszerü emberek	7'— P.
Gill: Hat esztendő Lenin mellett	2'80 P.
Kalinin: Miért erős a Szovjet állam?	2'— P.
József Attila: Döntsd a tőkét, ne siránkozz!	3'— P.
Sidorovici: Nő és gyermek a Szovjetunióban	1'— P.
Simó Gyula: Az Ólom és a Vas	3'— P.
Munkásdalok: Szovjethimnusz, internacionálé, partizán induló	3'— P.
Ilja Ehrenburg: Az emberiség uj tavaszáról	1'— P.
Munkások és földmivesek naptára 1945.	6'— P.

Kaphatók a

Józsa Béla-Athenaeum könyvkereskedésében

Kolozsvár, Szabadság-tér 12, valamint a többi könyvkereskedésben is.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

HÁLÓSZOBA-, konyhabutor és kalózkályha eladó. Érdeklődni 12—1-ig. Dávid Ferenc-u. 10. 3807

Alkalmazást keres

MEZŐGAZDASÁGI SZAKISKOLÁVAL ÉS TÖBBÉVI GYAKORLATTAL rendelkező, katonaviselt, fiatal vagyok. Állást keresek a mezőgazdaság bármelyik ágában. Gyümölcsfák szakszerű takaritását és tavaszi gondozását is vállalom. Torma Zoltán Kolozsvár, Petőfi-utca 20 sz., I. em. I. ajtószám alatt. Gr.

Alkalmazást kaphat

TÜZŐT vagy tüzőnőt keresek, esetleg kiadok munkát. Ágoston-utca 10. 3912

ÖNÁLLÓAN dolgozó cukrászsegédet, kiszolgálónőt és mindenesleányt cukrászdába felveszek. Tömpe, Schütz János-utca 15, 3—4 óra között. 3883

MEGBIZHATÓ bejárónőt keresek, esetleg lakást is adok. Viola mérnökné, Rákóczi-ut 11. 3864

KERESÜNK hatéves gyermek mellé románul beszélő, jó családból való fiatal leányt. Jelentkezni Kapusán-cukrászdában, Deák Ferenc-utca 10. 3888

ÜGYES bejárónőt keresek azonnalra. Jókai-utca 12, II. emelet. 3896

AZONNALI belépésre keres szakácsnőt, mosónőt, takaritóleányokat tanitóképző iskola, Eötvös-utca. 3898

BEJÁRÓNŐT keresek délelőtti órákra. Cim a kiadóban. 3893

MINDENESLEÁNYT keresek. Ugyanott egy diógyökérebédlő és konyha eladó sürgősen. Pali-büfé, Malom-utca 12. 8955

EGY cipészsegédet keresek Bolgár-utca 26 sz. 3817

Ingatlan-lakás

KÉT- vagy háromszobás, összkomfortos lakást keresek a belvárosban. Cim a kiadóban.

KERESEK két, esetleg három szoba, összkomfortos, napos, jó lakást a belvárosban. Cimeket a Bauch üzletbe, Dózsa György-u. 2 szám alá kérek. 3797

SZABADSÁG-tér közelében, kertes házban két szoba konyhás, napos lakást keresek. Cim a kiadóban. 3861

KERESEK 3—4 szobás, kertes, udvaros lakást a központban, vagy közvetlen körkörnyékén. „Orvos" jeligére. 3913

KERESEK egy- vagy kétszobás lakást a belvárosban. Cimeket a kiadóba kérek, „Sürgős" jeligére. 3878

MAGAS lelépést fizetek belvárosi két, vagy háromszoba komfortos lakásért. „Ugyvéd" jeligére a kiadóba. 3879

BUTOROZOTT két-, vagy háromszobás honyhás lakást keresek. Cimeket „Belváros" jeligére a kiadóba kérek. 3879

KERESEK központban elegánsan berendezett fürdőszobás lakást. „Ár mellékes" jeligére a kiadóba. 3879

MAGAS lelépést fizetek annak, aki elcseréli belvárosi 3 vagy 4 szobás komfortos lakását, Rákóczi-ut elején lévő kertes hasonlóval. Cimeket „Lelépés" jeligére a kiadóban. 3890

BELVÁROSBAN keresek 3, vagy 4 szobás komfortos lakást, közvetitőt dijazok. Cimeket „Közvetitő jeligén a kiadó továbbit. 3890

BUTOROZOTT szobát keresek konyhahasználattal. Cimeket „Házaspár" jeligére. 3892

SAROKTELEK egy szoba konyhás házzal belváros közelében eladó. Üzletembernek igen alkalmas. Cim a kiadóban. 3911

ÜZEMHELYISÉGET keresek nagyobb vagy kisebb helyiségekből, a belváros közelében. Zebra vegyüzem, Timár-u. 36. Közvetitést dijazok. 3709

DIJTALANUL közvetitem kiadó butorozott szobáját vagy lakását. „Express" iroda, Dózsa György-u. 6. 3718

KERESEK 2 szoba, összkomfortos, butorozott lakást központban. Cimeket „Garanciaképes" jeligére. 3840

KÜLÖN telken 2 vagy 3 szoba konyhát keresek. Ugyanott modern körkötő gépek, varrógépek, kerékpárok nagy választékban. Veszek 2 lóerős villanymotort, varrógépeket, lábakat és alkatrészeket. Balla István, Dózsa György-utca 38. 8957

Különfélék

UTAZÓKAT, ügynököket, szervezőket és helyi megbizottaknak férfiakat és hölgyeket alkalmazunk áru beszerzésére és eladására. Kereskedelmi vállalat, Eötvös-u. 14. I. emelet. 3900

AKI tud Czikéli Ernő gépészmérnök, tart. hadapródőrmesterről, kérem értesitse feleségét. Malom-u. 28. Állami Gépipari Középiskola. 1—2 között. 3822

AKI tud Wagner István honvédről, aki szept. 25-én rukkolt be Szamosujvárra a munkásszázadhoz, kérem értesitse feleségét. Zsigmond király-ut 164. 3822

FELKÉREM mindazon személyeket, akik tudnak valamit Krisán Jánosról, tábori szám K. 134. Julius 22-én adott utoljára életjelt magáról, értesitsék feleségét. Petőfi-ut 9. 3812

FELKÉRJÜK, akik valamit tudnak Nagy József mészárosról, akit október 2-án a tábori kórházzal vittek el a Gábor Áron-ból, karján orbánc daganat volt, és Mezey Antal határvadász tizedesről, szeptember 16-án indultak Kolozsvárról, utoljára szeptember 27-én [illegible] életjelt magáról Nyiregyháza mellől, sziveskedjenek értesiteni aggódó feleségeiket. Jókai-u. 25, v. Pata-u. 1. sz. alatt a trafikba. 3863

NYAKKENDŐ-klinika tisztit, fordit, javit Unió-utca 12. Nyakkendők eladók. 3848

KÉREM a Regátból hazatérő foglyokat, hogy amennyiben tudomásuk van Szakács János bonchidai fűszeres hollétéről, azt közöljék velem, Győri Károly Kolozsvár, Dózsa György-utca 27. 3887

KÉREM, ha valaki tud valamit Hencz Jóskáról, aki a szamosfalvi 60. utászoknál volt (tábori száma B. 535), értesitse szüleit Hencz Dánielt, Kajántói-ut 88. sz. 3708

NAGYON kérem, aki tud dr. Csapó Ernő orvos-zászlósról, aki augusztus utolján ment el a Vöröskereszt kórházzal Szatmárnémetibe, onnan Sándorhomok-pusztára, értesitse aggódó édesanyját. Györgyfalvi-ut 75. 3910

RONGÁLÓDÁST szenvedett épületek restaurálásáról szakszerüen körülirt költségvetés és esetleges tervrajz készitését román zövegezéssel is nagyon jutányos áron vállalom, Földész-utca 13. 3876

FELKÉREM mindazokat, akik Bindácz Mihály VIII. gimn. tanuló 18 éves levente fiam, valamint Kolbay Gyula határvadász tizedes unokaöcsém hollétéről tud, értesitését sziveskedjék Kisfaludy-u. 1. sz., vagy az Egyetemi klinika Gazdasági hivatalához Mikó-u, 3. alá eljuttatni. 3880

HÁZIKOSZT jó és olcsó. Kötő-u. 5., ajtó 9. 3741

A KOLOZSI alagut mellett Papp Zoltán főintéző nevére szóló iratokkal aktatáskát találtam. Jogos tulajdonosa átveheti a kolozsi alagut állomásnál László János gépésznél. 3899

Villanyszerelő vállalatomat áthelyeztem

Dózsa György-u. 9. szám alá, kapu alatt jobbra 1. ajtó. Továbbra is a közönség szives pártfogását kérem.

Both János.

Polacsek Jenő kefekötő-üzemét utodja ujból megnyitotta

Malom-utca 8. szám alatt.

MINDENFÉLE KEFÉKET KÉSZIT

FIGYELEM!

Tört aranyat és ezüstöt napi áron vesz

Hilf Kálmán

órás és ékszerész

Mátyás-utca 2. szám

Kozmetikámat ujra megnyitottam. Elhanyagolt arcbőrét tökéletesen megszépitem. Dr. I-né Kohn Margit. Bethlen-utca 18. 3309

Szerkeszti BALOGH EDGAR
A szerkesztésért felel NAGY ISTVAN

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet, Kolozsvár. —Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.